

PRILOŽNOSTI

Glasilo CMEPIUS-a,
Centra RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

8

December 2010

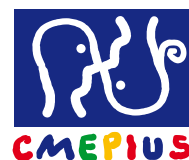

ISSN 1855-2293

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

KAZALO

Beseda uredniškega odbora, mag. Andreja Lenc	3
Uvodniki	4
<i>Pobuda Mladi in mobilnost, mag. Alenka Flander</i>	4
<i>Poročilo tematske konference Priprave na mednarodno mobilnost, Živa Peljhan</i>	6
<i>Češka izkušnja akcije Comenius Individualna mobilnost učencev, Alena Krizova</i>	10
Primeri dobre prakse: Priprava na mednarodno mobilnost	12
Mobilnost dijakov in učencev	12
<i>Škofjska klasična gimnazija Ljubljana, Špela Medvešek</i>	12
<i>Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, Martina Domajnko</i>	13
<i>Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad, mag. Smiljana Fister</i>	14
<i>Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana, Barbara Lamut</i>	15
Mobilnost študentov, asistentov, diplomantov in mladih zaposlenih	16
<i>Šolski center Ptuj, Marjana Rajh</i>	16
<i>MOVIT NA MLADINA, Nataša Žebovec</i>	17
<i>Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Anže Mohorič</i>	18
<i>Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor, Nataša Artič</i>	19
Mobilnost učiteljev, mentorjev, profesorjev, svetovalcev	20
<i>Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje, Darja Štiherl</i>	20
<i>Osnovna šola dr. Franceta Prešerna Ribnica, Nevenka Weithauser-Plesničar</i>	21
<i>Šolski center Novo mesto, Višja strokovna šola, Marjana Pogačnik</i>	23
<i>Univerza v Ljubljani, dr. Mojca Kotar</i>	25
<i>Osrednja knjižnica Kranj, Milena Enci</i>	25
<i>Pedagoški inštitut, dr. Tatjana Vonta in Jerneja Jager</i>	26
Dogajalo se je	27
Napovedujemo	30
Ne prezrite	31

Založnik: CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja
 Odgovorna urednica: mag. Andreja Lenc
 Uredniški odbor: Urša Bajželj, Maja Godejša, Sonja Mavsar,
 mag. Marja Medved, Urška Šraj
 Oblikovanje in prelom: Studio 22
 Lektorica: Petra Tomše
 Tisk: Bografitiskarna d.o.o.
 Naklada: 3000 izvodov
 Naslov uredništva: CMEPIUS, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana
 E-pošta: info@cmeplus.si
 Spletna stran: www.cmeplus.si
 Telefon: (01) 620 94 50
 Faks: (01) 620 94 51

ISSN 1855-2293

Ta publikacija je natisnjena s pomočjo sredstev Evropske skupnosti in Ministrstva RS za šolstvo in šport. Vsebinske publikacije ne izražajo stališč Evropske skupnosti, Ministrstva oziroma CMEPIUS-a in jih v ničemer ne zavezuje.

Spoštovani bralci, drage bralke!

Pred nami je osma številka glasila Priložnosti – tudi tokrat tematsko obarvana. Uredniški odbor se je ukvarjal z mobilnostjo in pripravami na mednarodno mobilnost z vidika različnih udeležencev. Glede na pomembnost same teme smo se odločili, da tematsko konferenco s prav takšnim naslovom (Priprava na mednarodno mobilnost) obeležimo še v glasilu CMEPIUS-a. V uvodniku boste našli poročilo s tematske konference.

Mesto v uvodnem delu glasila namenjamo tudi predstavitvi vodilne pobude Evropske komisije Mladi in mobilnost – Youth on the move, ki je ena izmed pobud strategije za izobraževanje in usposabljanje 2020. Predstaviti vam želimo smernice razvoja izobraževanja in usposabljanja ter dogajanja v zvezi s četrto generacijo programov s področja izobraževanja in usposabljanja.

Mednarodna mobilnost in z njo povezane mednarodne izkušnje so vedno bolj pomembne in zaželeno ne le poklicno, ko sklepamo

mednarodne posle ali se izobražujemo za službene potrebe, temveč tudi v obdobju terciarnega izobraževanja, ko je za študente skoraj nujno, da vsaj en semester preživijo v tujini, na tuji univerzi. Tudi praksa srednješolskih dijakov in vajencev ni več novost v slovenskem prostoru. Meja možnosti mednarodne mobilnosti se spušča vse tja do zadnjih razredov osnovne šole. V letu 2010 se odpira nova možnost individualne mobilnosti tudi za slovenske učence in dijake, predvsem splošnega izobraževanja, da preživijo od 3 do 10 mesecev na šoli v tujini. V ta namen vam predstavljamo češko izkušnjo nove akcije podprograma Comenius – Individualna mobilnost učencev, v katero Slovenija vstopa letos prvič.

Osrednji del glasila bomo namenili primerom dobrih praks – novi akciji Comenius Individualna mobilnost učencev in različnih priprav na mednarodno mobilnost za različne udeležence. Sledile bodo rubrike stalnice: Dogajalo se je, Napovedujemo in Ne prezrite.

Želimo si, da bi vam tokratna številka prinesla nekaj novih informacij in predlogov v zvezi z mobilnostjo in s pripravami nanjo. Tokrat nismo predstavljali vsebinsko pomembnih projektov dobre prakse in mobilnosti, pač pa smo se osredotočili na majhen, a pomemben delček le-teh, predpriprave. Priprava na mednarodno mobilnost je pomembna tako za učence, dijake, študente kot tudi učitelje, mentorje ali osebe s področja izobraževanja odraslih. Zato bodimo še posebno pozorni, ko naslednjič odhajamo na mednarodno pot!

*mag. Andreja Lenc,
v imenu uredniškega odbora*

Pobuda Mladi in mobilnost

Mladi in mobilnost (Youth on the move) je ena izmed sedmih vodilnih pobud Evropske komisije v okviru strategije za pametno, trajnostno in vključujočo rast – Evropa 2020. Njen glavni namen je povečati uspešnost in privlačnost evropskih visokošolskih institucij v mednarodnem okolju ter vsesplošno povečati kakovost vseh ravni izobraževanja in usposabljanja v EU. K temu naj bi v veliki meri pripomogla prav mobilnosti študentov in udeležencev usposabljanj, s pomočjo katerih se lahko položaj mladih na področju zaposlovanja precej izboljša.

Današnja evropska mladina se sooča z naraščajočo stopnjo brezposelnosti in močno čuti posledice gospodarske krize, pri čemer bo brezposelnost najbolj prizadela predvsem mlade z nižjo stopnjo izobrazbe. Zato je pomembno poskrbeti za čim boljše izobraževanje mladih in jim s čim lažjim preходом zagotoviti hiter vstop na trg dela. Njihov vstop na trg dela je postal z ekonomsko in finančno krizo še težji. Število iskalcev zaposlitve se je tako povečalo s štirih na pet milijonov, brezposelnost mladih v EU pa zdaj dosega skoraj 21 odstotkov.

Cilj pobude Mladi in mobilnost je razširiti možnosti za učno mobilnost na vse mlade v Evropi, saj neodvisne študije kažejo, da skoraj polovica vprašanih delodajalcev daje velik pomen študijskim, predvsem pa delovnim izkušnjam v tujini. Le-te po njihovem mnenju mlade oblikujejo tako na področju znanja jezikov kot tudi osebnega razvoja, medkulturnih izkušenj in dela v večplastnih skupinah in okoljih. Evropska komisija zato z različnimi oblikami finančne pomoči že veliko let podpira tovrstno mobilnost v okviru programa Vseživljenjsko učenje (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci) in Marie Curie.

Pomena vlaganja v mlade in nujnosti krepitve vloge in položaja mladih se zaveda tudi Evropski parlament, ki je v ta namen oblikoval posebno

resolucijo, ki so jo soglasno sprejeli vsi člani odbora za izobraževanje. Parlament se namreč zaveda, da so naložbe v dejavnosti za mlade bistvene za prihodnost evropske družbe, zlasti v času, ko se delež mladih med celotnim prebivalstvom nenehno zmanjšuje, saj mladi predstavljajo dodano vrednost za družbo.

Parlament je tudi izpostavil, da je treba uporabiti in prilagoditi programe in socialne sklade EU za mlade, spodbuditi njihovo dostopnost ter poenostaviti postopke za dostop do njih. Za mlade je zelo pomembno, da se oblikuje nebirokratski pristop, ki izhaja iz prakse, da bi uresničili celostno strategijo za izboljšanje življenja mladih. Program Vseživljenjsko učenje (Comenius, Erasmus in Leonardo da Vinci) prepozna kot pomemben mehanizem, ki vpliva na oblikovanje evropskih politik izobraževanja in usposabljanja. Zato je ena od prednostnih političnih nalog upoštevati te programe kot osnovo za razvoj strategije EU za mlade, zlasti za prihodnjo generacijo večletnih programov, in si še bolj prizadevati za spodbujanje mobilnosti mladih v Evropi, da bodo imeli programi mobilnosti dovolj prostora in poudarka na izmenjavi mladih tudi zunaj formalnega izobraževanja.

Okrepiti je treba tudi vzajemno delovanje v trikotniku znanja (izobrazba, raziskave, inovacije) kot ključnega elementa za rast in ustvarjanje delovnih mest, zato je pomembno spodbujati enotna merila za večje medsebojno priznavanje neformalnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja predvsem s pomočjo sistema EQF za priznavanje kvalifikacij, preglednost in vrednotenje spretnosti. Države članice se morajo bolj zavzeti za naložbe v ustrezna znanja in spretnosti za delovna mesta, ki jih trg dela potrebuje, povezati izobraževalne učne načrte s temi potrebami, in če je le mogoče, uporabiti vrednotenje spretnosti in priznavanje kvalifikacij. Za preprečevanje in zmanjševanje opuščanja izobraževanja so potrebni ukrepi, s katerimi bi se

zagotovil čim višji odstotek mladih, ki dokončajo obvezno izobraževanje. Člani evropskega parlamenta zato v resoluciji spodbujajo države članice, da tudi s finančnimi sredstvi spodbujajo mobilnost pri učenju in usposabljanju vseh mladih, kar je temeljni dejavnik za pridobivanje izobrazbe in delovnih izkušenj. Mobilnost mladih je pomembna tudi v regijah, ki mejijo na EU, s čimer se zagotavlja široka udeležba v evropskih programih v korist mladih. Zato morajo države članice storiti vse, kar je v njihovi moči, da bodo uresničile strateške cilje in dosegle referenčne vrednosti, določene v strateškem okviru za evropsko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja (ET 2020), zlasti glede posameznikov z nizkimi osnovnimi kompetencami in tistih, ki so že zgodaj izstopili iz izobraževanja. V ta namen naj bi vzpostavili dovolj kanalov, prek katerih se bodo ljudje, ki so izstopili iz izobraževalnega sistema, vanj lahko ponovno vključili, ter zagotovili, da imajo ljudje, ki so se udeležili tečajev poklicnega usposabljanja, možnosti preiti na višje stopnje izobraževanja, hkrati pa zagotovili mladim dostop do usmerjanja in svetovanja pri prehodu z izobraževanja na delo.

Eden od načinov, kako doseči oziroma rešiti vsa zgoraj omenjena vprašanja in težave, je tudi pobuda Mladi in mobilnost. Evropa naj bi s pomočjo te pobude lažje dosegla cilje, ki si jih je zastavila v svoji strategiji do leta 2020, predvsem glede zmanjšanja deleža osipnikov in povečanja deleža mladih s terciarno ali enakovredno izobrazbo do leta 2020. Ukrepi pobude Mladi in mobilnost naj bi tudi pomagali doseči cilj 75-odstotne zaposlenosti v naslednjih desetih letih, s poudarkom na mladih z ustreznimi znanji in spretnostmi za delovna mesta jutrišnjega dne. Študije Komisije kažejo, da bo 35 odstotkov novih delovnih mest do leta 2020 zahtevalo visokošolsko, 50 odstotkov pa srednješolsko raven kvalifikacij.

Youth on
the Move

Pobuda Evropske unije

Da bi bili programi in pobuda čim bolj učinkovito povezani z mednarodno mobilnostjo, je Komisija začela tudi z javnim posvetovanjem o prihodnosti svojih programov mobilnosti po letu 2013, s katerim je želela pridobiti mnenje čim več državljanov EU. EU se namreč zaveda, da morajo oblikovalci politik in raziskovalci upoštevati tudi stališča svojih državljanov, predvsem pa mladih, in jim dati možnost, da bodo prišli do besede. Dejavna udeležba v družbi namreč ni samo pomembno sredstvo za krepitev vloge mladih, ampak prispeva tudi k njihovem osebnemu razvoju, boljši vključenosti v družbo, pridobivanju spretnosti in razvijanju občutka za odgovornost. Glede na vse možnosti, ki jih program Vseživljenjsko učenje ter drugi programi in pobude ponujajo na področju učne mobilnosti mladih, vas vabimo, da se tudi vi vključite vanje oziroma vašim dijakom, študentom in mladim iskalcem zaposlitve pomagate do udeležbe v njih. Na ta način boste tudi sami prispevali svoj kamenček v mozaiku podpornih aktivnosti za mlade ob vstopanju na trg dela.

Deset glavnih ukrepov strategije Mladi in mobilnost:

- Vzpostavitev **spletne strani, posvečene pobudi Mladi in mobilnost**, ki bo enotna točka dostopa do informacij o možnostih za študij ali pridobitev delovnih izkušenj v tujini, vključno s svetovanjem o štipendijah EU in pravicah posameznika. Temeljila bo na obstoječih pobudah, kot je portal o možnostih izobraževanja v evropskem prostoru (PLOTEUS).
- Pilotni projekt **Tvoja prva zaposlitev EURES**, ki bo zajemal svetovanje, pomoč pri iskanju dela in finančno podporo mladim iskalcem zaposlitve, ki želijo delati v tujini, ter podjetjem – zlasti malim in srednjim podjetjem. Projekt bo upravljal EURES, evropska mreža zavodov za zaposlovanje, in bo začel delovati leta 2011.
- S **pregledom stanja na področju mobilnost** se bo primerjal in meril napredek pri odstranjevanju zakonskih in tehničnih ovir za učno mobilnost.
- Komisija v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko proučuje uvedbo **instrumenta evropskih študentskih posojil** v podporo študentom, ki želijo študirati v tujini ali se tam usposablјati.
- Komisija bo objavila ugotovitve študije za preverjanje izvedljivosti sistema za **večdimenzionalno in svetovno razvrščanje univerz**, da bi s tem zagotovila celovitejšo in realnejšo sliko uspešnosti visokega šolstva, kot jo zagotavljajo obstoječa razvrščanja.
- Razvoj **kartice Mladi in mobilnost**, ki bo mladim prinesla ugodnosti in popuste.
- Oblikovanje novega sistema za spremljanje ponudbe delovnih mest na evropski ravni (**European Vacancy Monitor**), ki bo obveščal o povpraševanju po delu v Evropi za iskalce zaposlitve in zaposlitvene svetovalce.
- Zagotavljanje finančne podpore v pomoč mladim podjetnikom za odprtje ali razvoj njihovih podjetij z novim **evropskim instrumentom za mikrofincanciranje**.
- Spodbujanje držav članic, da uvedejo **jamstva za mlade** in na ta način vsem mladim zagotovijo zaposlitev, usposabljanje ali delovne izkušnje v obdobju štirih mesecev po končani šoli.
- Oblikovanje **evropskega potnega lista znanj in spretnosti**, ki bo temeljil na Europassu (evropskem spletnem življenjepis), s čimer bo omogočen vnos znanj in spretnosti na pregleden in primerljiv način.

*mag. Alenka Flander,
namestnica direktorice, CMEPIUS*

Poročilo tematske konference – Priprava na mednarodno mobilnost

Tematsko konferenco, ki se je odvijala 15. 11. 2010 v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije, so na CMEPIUS-u tokrat posvetili pripravam na mobilnost. Morda je to del projekta, ki ga prevečkrat jemljemo zlahka in smo mobilni, ne da bi se na obisk v drugih kulturah tudi pripravili. Da ne gre tako zlahka, so povedali tako govorci konference, predavateljica dr. Darja Zaviršek, pa tudi številni izkušeni koordinatorji projektov. V plodni razpravi, ki je potekala v treh delavnicah, je priprava na mobilnost dobila svoje mesto. Opazili pa smo lahko, da dobre projekte na mnogih šolah in v drugih organizacijah odlikuje natančna priprava. Načini, kako v organizacijah pripravljajo udeležence, so seveda različni, zato

je bila konferenca tudi odlična priložnost, da predvsem novi prijavitelji dobijo idejo, kako bi pripravo izvedli v svoji organizaciji.

V jutranjem delu konference je 102 udeleženca najprej pozdravila mag. Marja Medved, sledil je govor direktorice CMEPIUS-a Maje Mihelič Debeljak, ki je poudarila, da je uspešnost mobilnosti odvisna tudi od priprave nanjo. Poudarila je, da je namen tokratne konference izmenjava izkušenj, dobre prakse in dilem, povezanih s pripravo.

Naslednji govorec, dr. Stojan Sorčan, v.d. direktorja Direktorata za visoko šolstvo z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, je povedal, da je vizija visokega šolstva odpreti visokošolski prostor za tuje študente. Osredotočil se je predvsem na mobilnost v Slovenijo, za katero pa moramo ustvariti pogoje: predavanja v tujih jezikih in željo po tem, da se Slovenija odpre. To lahko dosežemo tako, da znanosti nimamo za slovensko, ampak je le-ta svetovna.

Osrednje predavanje Od kulturnega šoka do interkulture senzibilnosti je pripravila dr. Darja Zaviršek, ki je duhovito povedala, da je njena naloga, da misli predhodnih sogovornikov, ki sta že vse povedala, nekoliko zakomplicira.

Preprosta in pogosto banalna razmišljanja, da je vsaka mobilnost nekaj lepega, da se vsi radi odpravimo na potovanja in radi srečujemo ljudi, je predavateljica nadgradila in poglobila in tako problematizirala pojem mobilnosti. Skozi predavanje smo lahko spoznali, da mobilnost ne sme biti le stereotipno prestavljanje naših teles v druge prostore in kulture. Kot je v uvodu že opozorila, je mobilnost lahko tudi negativna, pomislimo lahko na begunce ali na vse tiste, ki so prisiljeni v mobilnost. Pomembno je tudi to, da se vprašamo, če je mobilnost omejena le na določene, ozke kroge ljudi, to so mladi, neporočeni. V tej luči se mobilnost prikaže kot privilegij peščice, saj so mobilni predvsem dijaki,

študenti, profesorji. Bolj ko mobilnost postaja množična, bolj pomembne postajajo priprave nanjo.

Dr. Darja Zaviršek je želela tudi opozoriti na uveljavljeno predpostavko, da vsaka mobilnost za udeležence pomeni kulturni šok. Vprašanje kulturnega šoka je povezala s konceptom drugačne kulture in drugačnosti, tega pa lahko povežemo tudi z vprašanjem meja. Pogosto poudarjamo, da se s prehajanjem meje srečujemo z drugačnostjo. Tako poudarjamo razlike in neenakosti. Če pogledamo študente iz različnih držav, so si ti med sabo bolj podobni, kot če bi jih primerjali z delavci iste države. Zato je nujno, da pri pripravi na mobilnost udeležencem omogočimo kontekstualizacijo, saj so kulturne razlike produkt različnih zgodovinskih procesov. Prav zato je priprava na mobilnost še kako pomembna. Pogosto namreč v drugi kulturi vidimo tisto, kar želimo videti, iščemo tisto, kar vnaprej poznamo, pogosto tudi nimamo potrebnega znanja, védenja o drugi državi. Dr. Darja Zaviršek je poudarila pomen dekonstrukcije vnaprejšnjih predstav.

Zanimiv je tudi primer t. i. hibridne mobilnosti, ko se prestavimo na drugi konec sveta, s pomočjo sodobne tehnologije (Skype, Facebook, e-pošta ...) pa ostajamo doma oziroma v zelo tesnem stiku z domom. V posameznikovi percepciji samega sebe se ne spremeni nič, gre le za fizično predstavitev. Od tod bi se, po besedah dr. Darje Zaviršek, morali prestaviti v smer kritičnega multikulturalizma, saj z vstopom v neko kulturo vedno vstopamo v dejavni koncept. Študentom je treba priučiti interkulturno občutljivost, kar lahko dosežemo z etnografsko perspektivo, z opazovanjem kulture od spodaj navzgor, brez vnaprej definiranih konceptov.

S kritičnim pogledom na priprave in mobilnost tako spoznamo pomen izkustvenega učenja v novem kontekstu, pridobiti si moramo sposobnost primerjalne perspektive ter gojiti lastno kulturno občutljivost. Dr. Darja Zaviršek je poudarila še pomen zaključka projekta: pomembno je namreč, kaj študenti prinesejo nazaj. Če se vrnemo k naslovu, želimo si, da udeleženci mobilnosti pridobijo interkulturno senzibilnost.

Po predavanju so se udeleženci razdelili v tri delavnice, ki so jih vodili mag. Marja Medved, Aljoša Belcijan in Maja Godejša. Smiselna razdelitev glede na ciljne skupine udeležencev v mobilnosti je prisotnim omogočala, da si izmenjajo izkušnje in razpravljajo o izzivih priprave. Tokrat ni bilo tako pomembno, v katerem programu Vseživljenjskega učenja so organizacije že sodelovale, temveč kako so se pripravile na mobilnost.

V prvi delavnici za ciljno skupino dijaki in učenci so udeleženci najprej prisluhnili mag. Andreji Lenc, ki je predstavila novo akcijo: Individualna mobilnost učencev v okviru programa Comenius. Glede na to, da lahko v tej akciji sodelujejo mladostniki od štirinajstega leta naprej in gre za obdobje od treh do desetih mesecev, bo priprava na mobilnost ključnega pomena za uspeh projekta.

S predstavitvami so nadaljevali koordinatorski trije srednji šoli, ki imajo že dolgoletne izkušnje z mobilnostmi dijakov. Ga. Martina Domajnko iz Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer je povedala, da se na mobilnost dijakov pripravljajo več mesecev, poudarila je pomen informiranja staršev ter jezikovne in kulturne priprave.

Mag. Smiljana Fister iz Srednje poklicne in strokovne šole Bežigrad je povedala, da izvedbo priprav prevzamejo projektni koordinatorski učitelji tujih jezikov, začnejo pa jo tri mesece pred odhodom. Na prvem srečanju podrobno predstavijo program LdV ter vse podrobnosti v zvezi z mobilnostjo. Sledi jezikovna priprava: angleščina za vsakdanjo rabo in angleščina kot jezik stroke. Na koncu sledijo predstavitve dijakov.

Barbara Lamut iz Srednje gradbene in ekonomske šole Ljubljana je prav tako predstavila pripravo na mobilnost v okviru programa LdV. Izbira dijakov poteka s pomočjo motivacijskega pisma, mobilnost je namenjena dijakom 3. letnika. Enkrat na leto izvedejo dvodnevni pripravljalni tabor izven Ljubljane, ki se ga udeležijo še neizbrani kandidati za izmenjavo ter dijaki, ki so že bili na izmenjavi (ti pripravijo Power Point predstavitev). Nekateri kandidati že v času priprave sami ugotovijo, da niso ustrezni, saj priprave zahtevajo veliko angažiranost udeležencev, zato na koncu nimajo težav z izborom.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje je v okviru projekta razvila spletni interaktivni tečaj za področje gostinstva. Na ta način dijaki poleg angleščine lahko usvojijo tudi vsaj nekaj fraz jezika države gostiteljice.

V predstavitev in debati udeležencev smo lahko opazili, da se večina šol temeljito pripravi na mobilnost, saj so izkušnje pokazale, da je to zelo dobra investicija, dijaki imajo na mobilnosti manj težav in se bolje vključujejo v nova okolja. Udeleženci so še poudarili, da vsega tudi skozi dobro pripravo ni moč predvideti, večjim zapletom pa se lahko izognemo predvsem, če z gostitelji vzpostavimo trdno partnerstvo.

Druga delavnica se je osredotočala na mobilnost študentov, asistentov, diplomantov in mladih zaposlenih. Prispevke na delavnici so predstavile različne organizacije, ki so se v okviru svojega delovanja srečale s pripravo na mobilnost. Vsako od organizacij odlikuje posebna/specifična priprava na mobilnost (bodisi posameznikov, ki prihajajo v Slovenijo, ali posameznikov, ki odhajajo iz Slovenije v tujino).

Na Zavodu za novodobno izobraževanje priprava na mobilnost posameznikov poteka tako, da se posameznik vključi v aktivnost Zavoda in tako konkretno spozna samo ozadje projekta.

Center za slovenski jezik Filozofske fakultete v Ljubljani je postavljen v drugo vlogo, saj sprejema tujce, ki prihajajo v Slovenijo. Prek tečajev slovenščine posameznike pripravijo na življenje v Sloveniji.

Šolski center Ptuj je gostil Comenius asistentko s Poljske. Pri tovrstni pripravi se je mentorica osredotočila predvsem na kulturno, jezikovno in pedagoško pripravo asistentke, ki je prišla v Slovenijo. Ob tem ne gre zanemariti priprave celotnega šolskega okolja in učencev.

Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor nam je podala izkušnjo o pripravi na mobilnost za študentsko prakso. V sklopu mobilnosti izvajajo tudi pripravljalne delavnice, jezikovno preverjanje in posredujejo praktične napotke.

Zavod MOVIT je predstavil svoje dejavnosti ter se osredotočil na Evropsko prostovoljno službo (EVS). Tudi sami izvajajo pripravo posameznika pred odhodom v tujino in tik po prihodu v tujino (slednja se je izkazala celo za bolj pomembno kot priprava pred prihodom).

Tutorstvo za tuje študente Filozofske fakultete v Ljubljani je poseben primer spremljanja tujih študentov v Sloveniji. Slovenski študenti pomagajo študentom, ki prihajajo v Slovenijo, na različnih področjih.

V vseh predstavitev v drugi delavnici smo našli skupno točko: naravnost k posamezniku. Pri vseh pripravah so pomembni želja, pričakovanje, interesna področja posameznika, ki se odpravlja/prihaja v tujino.

V tretji delavnici smo se srečali z mobilnostjo učiteljev, mentorjev, profesorjev in svetovalcev. Gre za zelo heterogeno ciljno skupino, v predstavitev so bili zastopani vsi programi VŽU, raznolike organizacije, tako glede okolja kot izobraževalne stopnje, udeleženci so bili iz proizvodnje pa tudi znanstvenega področja.

Udeleženci so poudarili, da jezik ne sme biti ovira za mobilnost ter predlagali nekaj inovativnih metod jezikovne priprave. Za kulturno pripravo so se strinjali, da se je treba otresti predsodkov. V debati udeležencev smo začutili poudarke predavanja dr. Darje Zaviršek. Zanimivo je bilo slišati, da so prisotni močno poudarili tudi strokovno pripravo, saj so v tujini želeli dostojno zastopati našo državo in lastno stroko.

Po zaključku dela v delavnicah smo se ponovno zbrali v veliki predavalnici ter ob pomoči poročevalk Urše Bajželj, Maje Abramič in Sonje Mavsar strnili povzetke v zaključke konference. Ključna misel prve delavnice je bil pomen trdnega partnerstva, v drugi delavnici so poudarili pomen naravnosti k posamezniku, v tretji pa pomen zanesenjaštva v projektih mobilnosti.

V sklepnih mislih je mag. Marja Medved povzela, da je priprava pomemben element za kakovost mobilnosti ter da so današnji primeri dobre prakse pokazali, da mora biti priprava po meri posameznika, v mislih pa moramo imeti tudi potrebe in cilje mobilnosti. Na tokratni konferenci smo se osredotočili le na projekte mobilnosti,

poznamo pa veliko razvojnih projektov, ki nam s svojimi orodji, izdelanimi za pripravo, lahko pomagajo. Mag. Marja Medved je še dodala, da se morajo mladi pred odhodom v tujino predvsem zavedati, zakaj tja odhajajo.

Tematska konferenca, namenjena pripravi, je skozi predavanje dr. Darje Zaviršek in skozi delavnice pokazala, da je bila tema dobro izbrana. Lahko bi torej rekli »Z glavo na pripravo!« ali pa »V projektu so pomembne tudi priprave na pripravo!«

*Živa Peljhan,
poročevalka tematske konference,
Center za sluh in govor Ljubljana*

Češka izkušnja izvajanja akcije Comenius Individualna mobilnost učencev

»Vedno sem si želela študirati v tujini. Svoje sanje sem izpolnila s pomočjo mobilnosti. Tako sem tudi spoznala, da mednarodne izkušnje niso vedno samo prijetne. Bivanje v mednarodnem okolju mi je pomagalo, da sem spoznala samo sebe in postala strpnejša do drugih kultur. Ugotovila sem, da razlike sicer obstajajo, vseeno pa imamo veliko več skupnega. Živela sem pri čudoviti družini gostiteljici, v kateri so me obravnavali, kot da sem njihova hči. Bilo je neverjetno.«

Jana, 18 let, Češka republika, 3 mesece preživela na šoli gostiteljici v Španiji

Projekt Individualna mobilnost učencev v okviru programa Comenius se je v naši državi začel uspešno izvajati leta 2009.

Prejeli smo skupno 13 prijav za 32 učencev. Glede na to, da je bilo obdobje med objavo razpisa in rokom za prijavo prvo leto zelo kratko, je bila ta številka prijetno presenečenje. Pomenila je, da so naše šole pozorne na nove dejavnosti. V šolskem letu 2010/2011 je 17 učencev iz 7 šol potovalo v Francijo, Španijo in na Finsko.

Poleg tega smo veseli, da smo sprejeli 27 gostujočih učencev, večinoma iz Francije, pa tudi iz Španije, z Norveške in s Finske.

Iskanje družin gostiteljic

V primerih, v katerih popolna recipročnost ni mogoča, je za iskanje primerne družine gostiteljice včasih potrebno aktivnejše prizadevanje, saj družina gostiteljica ne prejme nobenega denarnega nadomestila za gostovanje učenca. Zato so šole promovirale kulturne, socialne in jezikovne prednosti, ki jih pridobijo družine gostiteljice. S to možnostjo so bili na roditeljskih sestankih seznanjeni tudi starši učencev, poleg tega pa so se razdeljevali tudi promocijski plakati. Šole so družinam gostiteljicam zagotovile tudi celovito podporo in spremljanje učenca. V skladu z našo izkušnjo je lahko iskanje primerne družine gostiteljice zelo težavno, vendar je izvedljivo. Vsem šolam gostiteljicam v Češki republiki je uspelo poiskati družine gostiteljice.

Učni sporazum

Pri oblikovanju učnega sporazuma je bilo pomembno vprašanje omejeno poznavanje jezika šole gostiteljice. Prav tako je bilo treba upoštevati razlike v učnih načrtih in zahteve partnerskih šol. Pomembna pa je tudi vključitev učencev v različne skupine ob upoštevanju učnega sporazuma in koristi za učenca.

Kombinacija z drugimi dejavnostmi programa Comenius – izobraževanje med delom

Šole in njihove kontaktne učitelje smo spodbujali, naj združijo program individualne mobilnosti z drugo dejavnostjo v okviru programa Comenius – nadaljnje izobraževanje in usposabljanje. Eden od možnih načinov usposabljanja v tujini je opazovanje izobraževalnih praks na šoli gostiteljici. Kadar se kontaktni učitelj odloči za opazovanje učitelja na šoli gostiteljici, lahko tako med obiskom take šole prav tako obišče in spremlja učence med njihovim bivanjem v tujini.

Konferenca v Pragi

V začetku oktobra 2010 smo v Pragi organizirali mednarodno konferenco Comenius/eTwinning. Ena od delavnic je bila namenjena nedavno dodanim dejavnostim: Comenius Regio in Individualna mobilnost učencev. Predstavljen je bil tudi primer uspešno začetega projekta Individualna mobilnost učencev. Projekt sta razvili splošna srednja šola v Pragi in španska šola v Bureli. Zaradi zanimive kombinacije šol z različnimi ozadji (veliko mesto v Srednji Evropi in malo pristaniško mesto v Sredozemlju) in različnih velikosti je sodelovanje še bolj privlačno. Dolgotrajno skupno sodelovanje, ki vključuje tri dvostranske projekte Comenius, je bilo razlog, da se je v šolskem letu 2010/2011 vzpostavila recipročna mobilnost dveh španskih in treh čeških učencev.

Šolama je možnost intenzivnejšega sodelovanja, zlasti na področju učnih načrtov, pomenila dodatno motivacijo. Poleg pripravljenosti ponuditi učencem možnost mednarodne šolske izkušnje je mobilnost za šole prestižna dejavnost. Glavni izziv, s katerim so se spopadali med organizacijo mobilnosti, je bilo iskanje primernih družin gostiteljic in priprava kakovostnih učnih sporazumov.

Tudi dva španska učenca, ki sta v okviru mobilnosti prvič obiskala Prago, sta o izkušnji v Češki republiki izrazila svoje mnenje. Navedla sta veliko dejavnikov, zaradi katerih je smiselno spodbujati mobilnost: odlična priložnost za spoznavanje novih krajev, prijateljev in pridobivanje drugačne učne izkušnje. Prav tako je bila pomembna možnost izboljšanja jezikovnih zmožnosti (poleg uporabe angleščine kot glavnega komunikacijskega in učnega jezika sta se udeležila tudi učnih ur češčine).

Ugotovitve v okviru delavnice in predstavitev projekta lahko najdete na spletnem mestu konference: www.naep.cz/conference2010.

Šole in zlasti učenci so izrazili veliko pozitivnih mnenj, zato smo sklenili, da ponuja ta nova dejavnost v prihodnosti veliko možnosti za sodelovanje. Veseli smo, da lahko pri tej novi dejavnosti z ocenjevanjem naših prvih izkušenj sodelujemo že od samega začetka. Vsekakor smo naklonjeni pridruževanju novih držav, s čimer bi se povečal obseg sodelovanja.

Alena Krizova,

koordinatorica akcije Individualna mobilnost učencev iz češke nacionalne agencije programa Vseživljenjsko učenje

C'était magnifique!

Sem dijakinja tretjega letnika Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani.

Proti koncu prejšnjega šolskega leta sem izvedela, da je v mestecu Saumur, ki leži ob reki Loari na severozahodu Francije, gimnazija, ki jo za krajši čas (dva meseca do enega leta) lahko obiskujejo dijaki z različnih svetovnih šol. Ker je bila naša šola s šolo Lycée Saint Louis v Comenius projektih že pred leti in je še danes, sem profesorico francoščine Barbaro Cergolj prosila, če lahko poizve, ali bi se takega šolanja lahko udeležila tudi jaz. Na začetku gimnazijskega šolanja sem se začela učiti francosko, in ker v šoli naredimo bolj malo, sem želela izpopolniti svoje znanje med naravnimi govorcji tega jezika. Ko so za idejo izvedeli moji sošolci, sta se poleg mene še dve dekletki navdušili za malo drugačno šolanje. Vse v zvezi s to izmenjavo je uredila naša profesorica in že junija smo vedele, da bo vsaka izmed nas odšla k drugi družini, julija pa smo dobile naslove in si začele dopisovati s svojimi gostitelji prek elektronske pošte in Facebooka. Dobile smo tudi uradne papirje iz šole Lycée Saint Louis, kjer smo se vpisale in plačale znesek 850 €, ki je zajemal šolanje in tudi bivanje pri družinah. Ker so nam na šoli sporočili, da je pri njih možno ostati najmanj do prvih počitnic, smo se odločile, da ostanemo v Saumurju šest tednov; od 10. septembra do začetka jesenskih počitnic, 22. oktobra.

Septembra smo bile doma le tri dni, nato pa smo skupaj z razredom odšle na enotedensko ekskurzijo v Pariz. Po nepozabnih sedmih dneh smo začele svojo samostojno pot v Franciji. Otovorjene z velikim številom kovčkov smo sedle na vlak in odpotovale proti Saumurju, kjer so nas na postaji že pričakale družine gostiteljice. Vsaka je odšla k svoji družini na popolnoma drug konec mesta. Začetek bivanja v Franciji je bil prav peklenski! Kot da se ne bi nikoli učila

Prva slovenska izkušnja akcije Individualna mobilnost učencev v lastni izvedbi

francosko – vsi so namreč govorili zelo hitro, uporabljali nekatere narečne besede in jih krajšali ... razumela jih nisem skoraj nič. Takrat sem bila zelo vesela, da sem s sabo vzela računalnik, prek katerega sem se lahko pogovarjala vsaj s svojo družino in prijatelji.

V ponedeljek, 13. septembra, smo prvič šle v šolo. Najprej nam je profesor, ki je odgovoren za tuje dijake, razkazal šolo, nato pa smo pisale test, na podlagi katerega so nas razvrstili v različne nivoje pri predmetu 'tuj jezik – francoščina'. Pravi pouk se je za nas začel šele naslednji dan. Vse tri smo bile v različnih razredih, kar je na začetku za nas predstavljalo kar veliko težavo. Prvi teden je bil za vse tri dokaj mučen, še posebno, če smo pomislile, da bo vse skupaj trajalo še nadaljnjih pet tednov! Skratka, v šoli na začetku nisem razumela skoraj nič, razen matematike, kjer so jemali snov našega devetega razreda osnovne šole, in angleščine, ki smo jo zaradi smešnega francoskega naglas poimenovali kar 'frangleščina'. Vendar so počasi naše težave postajale manjše. Če smo na začetku vsak odmor skupaj samevale in govorile izključno samo slovensko, smo proti koncu našega bivanja v Franciji večino prostega časa preživele z ostalimi tujimi in francoskimi dijaki, govorile francosko, kar je v tem času postalo že prav otročje lahko,

in vedno bolj se je približeval zadnji, šesti teden. Tudi na začetku nerazumljivo žlobudranje gostiteljske družine je bilo čez čas razvozlan do tolikšne mere, da smo lahko vzpostavili normalno komunikacijo.

Prvi teden sem si želela, da bi bilo vsega čim prej konec – in tako je tudi bilo! Vendar bolj ko se je bližal dan odhoda, bolj sem si želela, da bi lahko spet doživela svoj prihod v Francijo, kateremu bi sledilo še nadaljnjih šest tednov s čudovito družbo, okusno hrano, prijazno gostiteljsko družino, prelepim francoskim jezikom, zabavnimi pohajkovanji po mestu, ogledi gradov, lenobnimi sobotnimi dopoldnevi, ne nazadnje tudi šolo z vsemi francosko govorečimi prijatelji in, končno, neprecenljive trenutke poleta nad s soncem obsijanima Bledom in Ljubljano ter ponovno snidenje z družino in prijatelji.

*Špela Medvešek,
Škofijska klasična gimnazija Ljubljana*

Priprava dijakov na mednarodno mobilnost

Na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer imamo dolgoletne izkušnje z mednarodnimi izmenjavami dijakov in dijakinj, poleg tega pa smo že od začetka projekta Zavoda RS za šolstvo tudi ena izmed srednjih šol, ki vpisuje dijake in dijakinje v evropske oddelke. Mednarodna izmenjava dijakov in dijakinj evropskega oddelka je v drugem letniku del obveznega kurikula. Tako smo po vseh kanalih iskali ustrezno šolo, ki bi bila pripravljena sprejeti gostiteljstvo celotnega razreda za najmanj teden dni.

Program Comenius, Dvostranska šolska partnerstva, to omogoča in tako smo s špansko šolo Instituto De Enseñanza Secundaria Leopoldo Queipo iz Melille po odobrenem projektu začeli pripravljati vzajemno mednarodno mobilnost dijakov in dijakinj.

Osnovna tema projekta je bila v Sloveniji in v Španiji posvečena spoznavanju razlik pri uporabi vode v različnih kulturnih okoljih. V kurikulumu se je odvijala v okviru predmetov Slovenija v svetu, kemija, športna vzgoja in zgodovina. Na izmenjavi so dijaki sodelovali pri pouku in se učili osnov jezika okolja (slovenščina, španščina).

V šolskem letu 2008/2009 je na špansko šolo v Melilli (severna Afrika) konec meseca aprila odpotovala prva skupina – 23 dijakov in dijakinj evropskega oddelka. V Melilli so pri družinah prebili zanimivih deset dni, istočasno pa so obiskovali pouk.

V šolskem letu 2009/2010 se je mednarodne izmenjave z isto šolo udeležilo še 24 dijakov in dijakinj evropskega oddelka. Tudi druga izmenjava je trajala deset dni, tokrat zaradi višje sile, saj se skupina ni mogla vrniti ob napovedanem času zaradi izbruha vulkanskega prahu.

Pred odhodom smo dijake pripravljali na mednarodno izmenjavo po že ustaljenem postopku, ki se ga držimo na šoli. Takoj na začetku šolskega leta smo imeli prvi roditeljski sestanek. Takrat smo starše seznanili s cilji projekta, časom izmenjave in s pričakovanimi stroški za potovanje v tujino. V času do izmenjave (januarja so nas obiskali španski gostje) so vsi dijaki španske in naše šole za sovrstnike iz tujine pripravili pisno predstavitev posameznikov. Na osnovi teh predstavitev so v razredu izbrali slovensko-španske pare. V obdobju do izmenjave smo nato na šoli spodbujali medsebojno komunikacijo s sodobno tehnologijo.

Za naše dijake smo pripravili deseturni preživetveni tečaj španščine, pri geografiji, zgodovini, slovenščini in pri razrednih urah so profesorji nekaj ur posvetili spoznavanju Španije in njenega kulturnega okolja. Že od vsega začetka so vsi udeleženci vedeli, da bodo po končani mednarodni izmenjavi morali oddati pisni izdelek v slovenščini ali v tujem jeziku, ki bo ocenjen. Pred odhodom v tujino so dijaki uredili še logistične zadeve (zdravstveno zavarovanje, soglasje staršev, sezname gostiteljev s telefonskimi številkami).

En teden pred odhodom smo imeli skupaj z dijaki in starši še roditeljski sestanek, kjer smo pregledali okvirni program bivanja v tujini, se dogovorili o primernih darilcih, ki jih gostje poklonijo gostiteljem, pogovorili smo se, kako se obnašati ob pričakovanih kulturnih razlikah v drugem okolju.

Program izmenjave je bil v celoti realiziran. Med sodelujočimi smo opravili tudi pisno evalvacijo, ki je sicer pokazala na nekatere pomanjkljivosti, vendar te v glavnem izhajajo iz kulturnih razlik. Delo je potekalo po pripravljenem načrtu in brez težav.

In za konec: naj bodo priprave na mobilnost dijakov še tako premišljene, bodimo pripravljeni, da se vedno zgodi kaj nepredvidenega!

*prof. Martina Domajnko,
Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer*

Priprava dijakov na mednarodno mobilnost

S kurikularno prenovo in uvedbo novih izobraževalnih programov v srednje poklicno in strokovno izobraževanje se je pojavila tudi nujna za dodatno usposabljanje učiteljev. Na SPSŠB smo leta 2005 začeli sodelovati z nacionalno agencijo Cmeplus v programih Leonardo da Vinci – Mobilnost učiteljev in tako v šolskem letu 2005/06 prvič odšli na strokovno spopolnjevanje na Finsko, kjer so za nas novi/prenovljeni izobraževalni programi tam že stalnica. Z uvajanjem sprememb in novosti po zgledu finskih šol v naše programe, je v ospredje vse bolj prihajala osredinjenost na učenca, ki sloni na spoznanju, da mora vse izhajati iz njegovih potreb in interesov. Cilj poučevanja in učenja je bil prenesti na dijake tisto znanje, ki ga bodo potrebovali pri svojem poklicu in/ali nadaljnjem študiju. V okviru tega smo v naslednjem šolskem letu 2006/07 prek programa Leonardo da Vinci začeli z izmenjavo dijakov, saj smo jim želeli ponuditi možnost razvijanja in izboljšanja jezikovnih spretnosti (z uporabo angleščine kot jezika stroke v resničnih življenjskih situacijah) ter usvajanja novih poklicnih kompetenc in praktičnega usposabljanja v tehnološko bolj razvitem okolju.

Do danes smo na tritedensko mednarodno mobilnost na Finsko in v Nemčijo poslali 52 dijakov strojne, prometne in tekstilne usmeritve različnih poklicnih področij, v šolskem letu 2010/11 na t. i. izmenjavo odide še dodatnih 20 dijakov, ko se bo k državam gostiteljicam pridružila še Italija. Večina 'mobilnih dijakov' tako prvič dobi priložnost izobraževanja in daljšega bivanja v tujini. Z mednarodno mobilnostjo dijakom omogočamo dostop do novega znanja in izkušenj, osebni razvoj, dvig samozavesti in motivacije za učenje, strokovno-poklicni napredek in izboljšanje zaposljivosti na evropskem trgu delovne sile. Pedagoške, jezikovne in kulturne (PJK) priprave na

mobilnost se začnejo tri mesece pred odhodom dijakov in se v obliki skupinskih delavnic izvajajo enkrat tedensko po 2–3 šolske ure, in sicer izven rednih ur pouka, v šolski učilnici za angleščino in računalništvo. V prihodnosti želimo pedagoško-strokovni vidik priprav še poglobiti s povabilom strokovnjakov iz gospodarskih panog dijakovih poklicnih področij na srečanja, da bi dijakom predstavili potrebe in trende podjetij in učiteljem izvajalcem pomagali pri izboljšanju programa priprav dijakov. Načrtujemo tudi izvedbo priprav na mobilnost v obliki tridnevni intenzivnih delavnic (tabor) v drugačnem učnem okolju v mladinskem domu v Izoli, da bi dodali še sociološki vidik in dijake neposredno pripravili tudi na medsebojno druženje (socializacijo) ter bivanje v novem okolju.

Glede na dosedanje projektne izkušnje lahko zaključimo, da so priprave na mobilnost poleg dobro zasnovanega in izvedenega programa mobilnosti bistvenega pomena za kakovostno in učinkovito usposabljanje dijakov. Zatorej bomo našim t. i. PJK pripravam dodali še črko S in jih poimenovali pedagoške, kulturne, jezikovne in sociološke priprave ali PJKS priprave.

mag. Smiljana Fister,
Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad
– Ljubljana

Priprava dijakov na mednarodno mobilnost

Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana (SGGEŠ Ljubljana) že osem let neprekinjeno sodeluje v evropskih projektih mobilnosti v okviru programa Leonardo da Vinci. Z izmenjavami smo pričeli v šolskem letu 2002/2003, ko so odšli trije dijaki v Italijo, kjer so preživeli tri delovne tedne vsak v svoji projektantski organizaciji.

Od leta 2002 do začetka letošnjega šolskega leta je več kot 100 dijakinj in dijakov opravljalo delovno prakso v osmih evropskih državah (Avstrija, Ciper, Češka, Finska, Italija, Nemčija, Poljska, Španija).

Kandidat za izmenjavo Leonardo da Vinci lahko postane vsak naš dijak, ki pokaže zanimanje za program in odda izpolnjeno prijavnico. Zaželeno je, da se prijavijo na koncu 2. oz. na začetku 3. letnika. V izmenjavo jih običajno vključimo v 3. letniku. Ker je zanimanja za izmenjave veliko, so pri izbiri pomembni naslednji kriteriji: učni uspeh, izkazano zanimanje za stroko, poznavanje strokovnih računalniških programov, znanje tujega jezika, sodelovanje v ostalih dejavnostih šole, odprtost za spoznavanje drugih kultur in ne nazadnje vzorno vedenje.

Sodelovanje v tem programu temelji na sodelovanju oziroma sprejemu tujih dijakov in njihovih mentorjev pri nas.

Doslej smo organizirali delovno prakso (od treh tednov do treh mesecev) približno 60 dijakinjam in dijakom iz različnih partnerskih šol.

Gostili smo tudi številne učitelje mentorje, ki pridejo k nam v okviru priprav delovne prakse, na ogled delovnega mesta ali zaradi izmenjave izkušenj z našimi učitelji mentorji.

S tem posredno v programu sodelujejo lahko vsi učitelji in dijaki naše šole.

Dijaki udeleženci poudarjajo, da je ta izkušnja pomembno prispevala k njihovi osebni rasti ter da so veliko pridobili na področju komuniciranja v tujem jeziku. Vse to pa je omogočeno prek sodelovanja partnerskih šol.

Barbara Lamut,

Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana

Priprava na mobilnost študentov – gostovanje Comenius asistentke

»Slovenci imajo tak standard kot Avstrijci, jedo tako dobro kot Italijani – ampak dušo imajo pa slovansko!«

V času hitrega povezovanja Evrope in brisanja fizičnih meja znotraj nje je ena izmed prioritet, če ne že dolžnost izobraževalnih ustanov, da sledimo, se razvijamo in delujemo v skladu s tem gibanjem – kajti svet povezanih evropskih dežel je za naše otroke svet realne prihodnosti.

Na Šolskem centru Ptuj, na Ekonomski šoli, se tega zavedamo. V lanskem šolskem letu smo prvič kandidirali na razpisu nacionalne agencije CMEPIUS za Comenius asistentko in jo tudi pridobili.

Z gostovanjem Comenius asistentke s Poljske, germanistke mag. Karoline Macalka, smo vnesli v našo šolo tisto nujno potrebno evropsko dimenzijo, ki je prinesla našim dijakom nove izkušnje in spoznanja – in s tem pozitiven vpliv na njihov izobraževalni in osebni razvoj. Asistentka je na naši šoli pridobivala nove in razvijala že pridobljene kompetence ter vnašala v našo šolo novo, večkulturno dimenzijo, ki nedvomno pomeni dodano vrednost za našo šolo.

Delovanje asistentke na šoli je ves čas podpiral in spodbujal direktor Šolskega centra Ptuj, gospod Branko Kumer. Dajal nam je nasvete iz svojih bogatih izkušenj in nam zelo pomagal pri pripravi prireditve Srečanje s Poljsko.

Comenius asistentka je bila prisotna pri pouku v razredu, ki se je tako spontano razvijal v timsko poučevanje. Sodelovala je pri skupinskem in projektne delu dijakov, pri pripravi dijakov na bralno tekmovanje iz nemškega jezika Pfiffikus, nudila pomoč dijakom s slabšim znanjem in razvijala znanje tujega jezika pri nadarjenih dijakih.

Dijake je seznanjala z znamenitostmi svoje države – Poljske, z geografskimi, s kulturnimi in z zgodovinskimi značilnostmi, načrtovala je vodene filmske predstave za dijake v popoldanskem času.

Obisk asistentke je bil odlična priložnost za učenje ne tako zelo pogostega evropskega jezika – poljščine, ki ga v vsakodnevem življenju le redko slišimo. Začetni tečaj poljskega jezika za profesorje in dijake je potekal ob ponedeljkih.

Sodelovali sva tudi z ostalimi profesorji na Šolskem centru, tako je bila ob četrtkih z dijaki Elektro šole ter z njihovo profesorico, Barbaro Jarh Ciglar.

15. aprila 2010 smo pripravili slovensko-poljsko srečanje z naslovom Predstavitev Poljske. Našemu povabilu sta se odzvala kulturni ataše, gospod Rafal Poborski, s poljskega veleposlaništva v Ljubljani in predsednik Društva slovensko-poljskega prijateljstva, dr. Janusz Klim. Na neformalen in zanimiv način smo z dijaki in njihovimi starši želeli predstaviti obe državi, njuno raznolikost in podobnost v vsakodnevem življenju, njune običaje, šege in navade, kulturo, glasbo, način življenja, kulinariko podeželja, ljudske zgodbe in verovanja.

Vendar se je žal nekaj dni prej zgodila tragična nesreča poljskega predsednika, zato smo izpeljali predstavitev Poljske v resnejšem tonu samo za dijake.

Prisotnost Comenius asistentke je na nevsiljiv način povečala in vzbudila zanimanje naših dijakov in profesorjev za učenje tujih jezikov, spodbujala je vključevanje dijakov ter profesorjev v mednarodne projekte ter povečala zanimanje naših dijakov za različnost in mnogoterost evropskih kultur.

Dijaki so v vsakodnevem komuniciranju s tuje govorečo osebo izboljšali razumevanje in izražanje v tujem jeziku.

Mag. Karolina Macalka pred odhodom v Slovenijo o naši deželi ni vedela ničesar, ko si je želela nabrati nekaj informacij, ji je prijateljica, ki je že bila v Sloveniji, našo deželo in Slovence na hudomušen način opisala takole:

»Slovenci imajo tak standard kot Avstrijci, jedo tako dobro kot Italijani – ampak dušo pa imajo slovansko!« S prvo trditvijo se profesorji sicer nismo povsem strinjali ...

Kot mentorica sem bila izredno vesela, da smo na naši šoli imeli Comenius asistentko, saj naju je skupno sodelovanje zelo bogatilo – ne gre le za kulturno in jezikovno izmenjavo, ampak gre predvsem za žlahtno medčloveško obogatitev in rast, ki se dogaja v medosebnih odnosih pri skupnem delu.

*Marjana Rajh,
Šolski center Ptuj, Ekonomska šola*

Priprava na mobilnost prostovoljcev v okviru MOVIT-a – EVROPSKE PROSTOVOLJNE SLUŽBE

... ali na kratko EVS, je oblika mednarodne individualne ali skupinske učne mobilnosti, pri čemer udeleženec z izvajanjem svojih (prostovoljnih) aktivnosti v gostiteljskem okolju dosega svoje učne cilje.

EVS je ena izmed akcij programa *Mladi v akciji*¹, programa, katerega prioriteta področja so mednarodna mobilnost, neformalno učenje, medkulturni dialog in socialno vključevanje ter je namenjen mladim med 15. (izjemoma 13.) in 30. letom starosti.

Eden njegovih ključnih elementov podpore učnemu procesu prostovoljca z namenom doseganja čim večjih učnih učinkov je zagotovljen s sistemskim ukrepom EVS usposabljanj in srečanj, ki jih zagotavljajo sodelujoče nacionalne agencije v programu. Krog EVS usposabljanj, skupaj s stalno podporo koordinatorske in mentorja prostovoljcu, tako v pošiljajoči kot tudi v gostiteljski organizaciji tvori hrbtenico podpore in usmerjanja udeležencu pri zasledovanju njegovih učnih ciljev.

Struktura evropske prostovoljne službe v vseh točkah sledi načelom *Evropske listine kakovosti za mobilnost*² (*Listina*), ki med drugim za kakovostno mednarodno mobilnost predvideva splošno pripravo, ki mora vsebovati jezikovno, pedagoško, administrativno, pravno in osebno pripravo ter tudi kulturni vidik. Listina predvideva tudi mentorstvo, ki naj ga zagotovi organizacija gostiteljica, in sicer v obliki svetovanja, pomoči pri splošnem vključevanju v okolje, ter stalno dosegljivo kontaktno osebo, kar so prav tako pomembni elementi EVS.

Z namenom doseganja čim večjega učnega učinka ter z namenom poenotenja priprav ter podpore je Evropska komisija sprejela *Priporočila in minimalne kvalitativne standarde*³ (*Minimalni standardi*) za izvajanje usposabljanj EVS. Sledenje tem priporočilom v vseh nacionalnih agencijah zagotavlja tudi ustrezno skupno vsebinsko raven podpore vsem EVS prostovoljcem, ne glede na državo.

Sestavni ključni elementi posameznih usposabljanj glede na Minimalne standarde so sledeči:

- 1) **Usposabljanje pred odhodom:** informacije o EVS, filozofija in cilji EVS, pričakovanja in motivacija prostovoljcev, praktične informacije, priprava na medkulturno učenje, krizni menedžment in reševanje težav (trajanje: 1–2 dneva).
- 2) **Usposabljanje ob prihodu:** EVS v gostiteljski organizaciji, pravice in odgovornosti prostovoljcev in vpletenih organizacij ter oseb (koordinator, mentor), medkulturno učenje, predstavitev gostiteljske države in njenih sistemov, osnove učenja jezika, postavljanje osebnih ciljev, osebna motivacija, podpora za razvoj aktivnosti, prepoznavanje učnega okolja in podpora za izvedbo lastnih projektov (trajanje: 4–5 dni).
- 3) **Vmesna evalvacija:** evalvacija poteka projekta in dotedanjih doseženih ciljev, ocenjevanje svojega učnega procesa in nadaljnje načrtovanje, evalvacija prostovoljčevih pričakovanj in osebnih ciljev, predstavitev Youthpassa⁴ in reševanje konfliktov (trajanje: 2–3 dni).

- 4) **Evalvacijsko srečanje:** evalvacija celotnega projekta EVS, priložnosti in načrti po EVS, evalvacija doseganja osebnih, profesionalnih in učnih ciljev oziroma dosežkov, razširjanje informacij in dosežkov, povratne informacije in priporočila nacionalnim agencijam (trajanje: 1–2 dneva).

Kot je razvidno iz strukture in vsebine usposabljanj, ki jih je deležen prostovoljec EVS, je priprava na aktivnost EVS zelo pomemben element, saj je namen aktivnosti predvsem učna izkušnja na osebnotnem, profesionalnem in socialnem področju ter na področju pridobivanja kompetenc. Zaradi tega je priprava pomembna predvsem z namenom čim boljše priprave za čim bogatejšo učno izkušnjo, pri čemer je izredno pomembna tudi podpora tekom celotne aktivnosti, kar se zagotovi z usposabljanjem ob prihodu, z vmesno evalvacijo in stalno podporo mentorja ter koordinatorske. Ne nazadnje pa je treba posebej omeniti še element reintegracije prostovoljca nazaj v okolje po končani aktivnosti EVS in vrnitvi nazaj. Čeprav se to dogaja po končani aktivnosti, je to posredno povezano s pripravami, saj za to skrbi pošiljajoča organizacija. In zaključni procesom, ki se je začel pred odhodom.

Učni učinki se namreč lahko izjemno povečajo tudi s primerno reintegracijo nazaj v okolje ter primernim samoocenjevanjem in prepoznavanjem učnih učinkov, na kar se usmerja končna evalvacija. Ponovno vključitev v okolje, vrednotenje ter svetovanje, kako uporabiti v tujini pridobljeno znanje, so prav tako pomembna načela Evropske listine kakovosti za mobilnost.

Nataša Žebovec,
MOVIT NA MLADINA

¹ Evropski parlament in Svet s Sklepom št. 1719/2006/ES, 15. november 2006.

² Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o mednarodni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja. Sprejeto leta 2006.

³ Sprejela Evropska komisija leta 2004. Dostopno na: <http://europa.eu.int/youth/>.

⁴ YOUTHPASS je instrument beleženja in vrednotenja pridobljenih učnih učinkov neformalnega učenja v projektih programa Mladi v akciji. Dostopno na: www.youthpass.eu.

Priprava na mednarodno mobilnost študentov – tutorstvo tujim študentom

1. Razvoj tutorstva za tuje študente na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

Zahvala za idejo, pripravo in uspešno izvedbo gre Sandi Škoro, prvi koordinatorici tutorjev za tuje študente na FF. Priprave so pod njeno taktirko potekale v zimskem semestru 2006/07, in sicer v okviru Študentskega sveta FF v sodelovanju z Mednarodno pisarno FF, delovati pa je začelo v poletnem semestru istega študijskega leta. Zgleda iz tujine nismo imeli, tako da je bil projekt zastavljen in izveden povsem pionirsko. V poletnem semestru 2006/07, ko je tutorstvo za tuje študente že obstajalo, so bile na fakulteti aktivne priprave na uvedbo sistema tutorstva na FF, ki je bilo potem splavljeno v študijskem letu 2007/08.

Prvotno je bilo mišljeno, da bi bili tutorji za tuje študente hkrati tutorji za domače bruce in za tuje študente, ker pa se je v praksi izkazalo, da je s tujimi študenti več kot dovolj dela, pa čeprav jih je po številu manj, se je bilo od študijskega leta 2008/09 naprej na razpis mogoče prijaviti ekskluzivno za tutorja za tuje študente.

2. Posebnosti tutorstva za tuje študente na Filozofski fakulteti

Po številu tujih študentov smo med 'top' tremi fakultetami Univerze v Ljubljani. Letno na Filozofski fakulteti gostuje med 150 in 200 študentov na izmenjavi. Poudariti velja, da je tutorstvo za tuje študente namenjeno študentom, ki na našo fakulteto pridejo prek različnih študijskih izmenjav, medtem ko študentom iz tujine, ki na Fakulteti študirajo redno, tutorirajo uvajalni tutorji.

Filozofska fakulteta ima 21 oddelkov, zaradi česar je težko zagotoviti, da so tutorji iz istih oddelkov kot njihovi tutorandi, tj. študenti na izmenjavi. Ker tega pogosto ne moremo zagotoviti, se trudimo biti čim bolj povezani z uvajalnimi tutorji, pa tudi z oddelčnimi učitelji koordinatorji za mednarodno sodelovanje. Tutorjev za tuje študente je na Filozofski fakulteti 30, vseh tutorjev skupaj pa okoli 150.

Tutorji za tuje študente pri aktivnostih, ki jih organiziramo za tuje študente, dajemo poudarek na stvari, ki se nam zdijo vsebinsko pomembne in ki bogatijo njihovo življenje na izmenjavi s kulturne perspektive – organiziramo ekskurzije v kotičke Slovenije, kamor jih druge organizacije povečini ne peljejo, s čimer dobijo razširjen oz. bogatejši vtis o Sloveniji; družabna večerna srečanja niso bazirana na alkoholu, ampak na tematskih debatah, filmskih večerih slovenskih filmov, slovenski gastronomiji ipd.

Pozitivno je dejstvo, da je večina študentov na Filozofski fakulteti študentov katerega od tujih jezikov ali pa vsaj rednih udeležencev jezikovnih lektoratov – kar krepi zanimanje za tuje kulture in jezike same, s tem pa tudi za tuje študente. Na fakulteti podpiramo tudi jezikovne tandeme, v okviru katerih se srečujejo domači in tuji študenti ter krepijo svoje jezikovne kompetence v enem in/ali drugem jeziku.

Tutorji za tuje študente imajo možnost obiskovanja občasnih delavnic (večinoma organiziranih s strani Univerze v Ljubljani ali ŠOU v Ljubljani) – recimo o kulturnih razlikah. Zelo pohvalno je tudi to, da Fakulteta v veliki meri podpira tutorstvo za tuje študente, kar pa se ji vrača v smislu širjenja mednarodnih povezav in dvigovanja ugleda Fakultete pri partnericah v tujini.

3. Vloga tutorjev pri sprejemanju tujih študentov v novo okolje

Tutor svoje tutorande kontaktira prek e-pošte kakšen mesec ali dva pred njihovim prihodom – se jim predstavi in jim ponudi pomoč pred in ob njihovem prihodu.

Pred prihodom tutorandov v Slovenijo jim tutorji svetujemo glede študijskih in obštudijskih aktivnosti in jim po potrebi pomagamo pri iskanju zasebnih nastanitev. Ob in po prihodu jim pomagamo pri uradniških opravkih ob začetku študija ter ob njegovem koncu. Poleg tega jim stojimo ob strani pri dogovarjanju z učitelji, pri iskanju študijske ter izpitne literature, pri privajanju na Filozofsko fakulteto, Ljubljano in slovensko kulturo, skrbimo pa tudi za vzpostavljanje stika med študenti na izmenjavi in domačimi študenti. Prek študijskega leta tutorji za tuje študente organiziramo različne aktivnosti, ki sem jih izpostavil že zgoraj.

Anže Mohorič,
Univerza v Ljubljani,
Filozofska fakulteta

Priprava na mednarodno mobilnost študentov za prakso

Na VSGT Maribor posvečamo posebno skrb organizaciji mobilnosti študentske prakse že več let in smo si skozi preteklost ustvarili veliko tesnih poslovnih stikov z gostinsko-turističnimi podjetji v tujini. Za potrebe izvedbe Erasmus mobilnosti smo v letu 2007 na šoli vzpostavili novo organizacijsko shemo in ustanovili Erasmus pisarno, kjer študenti dobijo vse informacije o možnostih mobilnosti. Na šoli strmimo k iskanju vedno novih kontaktov in študente pošiljamo le v preverjena podjetja s strani šole. Na začetku študijskega leta jih informiramo o možnostih, nato jih pozovemo k oddaji informativnih prijav, na osnovi katerih jih v nadaljevanju obveščamo tudi po elektronski poti o nadaljnjih delavnicah in pripravah na mobilnost. Sledi predstavitev Erasmus razpisa, ki ga razpišemo vsako leto v januarju. Ob razpisnem besedilu so študentom na voljo tudi pisna navodila in konzultacije za pripravo razpisne dokumentacije, nato pa še pred pregledom prispelih vlog s strani Šolske Erasmus komisije – ŠEK (sestavljena iz predavateljev VSGT Maribor) za kandidate organiziramo jezikovno preverjanje znanja. Točke tega preverjanja ŠEK upošteva ob obravnavi vlog, prispelih na razpis. Po objavi razpisnih rezultatov sledi urejanje delovnih mest z delodajalci. Šola se s podjetji pred začetkom vsakega študijskega leta tudi dogovori o razpoložljivosti delovnih mest. Doslej je bila ponudba vedno večja kot povpraševanje, kar pomeni, da smo študentu ob pozitivno rešeni vlogi za Erasmus dotacijo s strani šole zagotovili tudi delovno mesto v izbrani destinaciji. Ugotavljamo, da je interes po mobilnosti vsako leto večji, zato našo mrežo podjetij nenehno dopolnjujemo z novimi podjetji iz tujine. Ko kandidat prejme sklep ŠEK o prejemu Erasmus

dotacije, se zanj pričnejo priprave, ki vsebujejo različne teme. Vseh pripravljanih srečanj med študenti in Erasmus koordinatorko je okrog deset, saj se večina mobilnosti odvija šele v poletnih mesecih. Najprej se ureja Training Agreement z delodajalcem, kjer se uredijo vse podrobnosti glede delovnega mesta in terminov, nato pa v okviru priprav študent pridobiva informacije, ki jih bo potreboval za samostojno organiziranje potovanja, nezgodnega zavarovanja in predvsem glede bivanja in dela v tujini. Na osnovi Erasmus pogodbe, ki jo študent podpiše s šolo, se mu v zadnjem tednu pred odhodom nakaže 80 odstotkov dodeljenega zneska. Posebno pozornost namenimo tudi podpisu posebne izjave, ki jo morajo študenti obvezno podpisati pred odhodom v tujino in v kateri se zavežejo, da odhajajo na lastno željo in odgovornost ter da bodo spoštovali dogovore in pozitivno promovirali šolo in državo. Velika prednost v organizaciji naših mobilnosti je, da delodajalci iz tujine nudijo študentom istočasno z delovnim mestom tudi možnost brezplačnega bivanja, saj gre večinoma za hotelska podjetja. V času trajanja mobilnosti je Erasmus koordinatorka v stiku s študentom po elektronski pošti, prav tako pa se v sodelovanju z mentorjem v tujem podjetju opravlja reden monitoring. Mentor študentu ob zaključku mobilnosti preda potrdilo z navedbo opravljenih ur in študenta tudi oceni na osnovi vnaprej posredovanih ocenitvenih kriterijev. Po vrnitvi se ure praktičnega izobraževanja, ki jih je študent opravil v tujini, priznajo v enakem obsegu. Ko študent odda potrebno dokumentacijo, prejme v pogodbeno dogovorjenem roku preostalih 20 odstotkov Erasmus dotacije. Vsak ima možnost, da se vključi v šolsko Erasmus ekipo, prek katere ga tudi sproti obveščamo o novih možnostih za mobilnost. Enkrat na leto pa organiziramo tudi poseben dogodek Erasmus dan VSGT Maribor, kjer vsem povabljenim udeležencem predstavimo poročilo delovanja Erasmus pisarne v preteklem

letu in podelimo interna priznanja vsem, ki so se udeležili mobilnosti.

Nataša Artič,

Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor

Priprava na mobilnost učiteljev in mentorjev

V letih 2002–2010 je naša šola izvedla tri projekte mobilnosti učiteljev in mentorjev, v katerih je sodelovalo skupno 17 udeležencev. Sodelovali smo s partnerji v Španiji in Nemčiji. Priprava pred odhodom je potekala v obliki sestankov projektnih skupin in individualnega delopovnapred določenih smernicah (vsebine, naloge posameznikov, viri) glede na cilje projekta. Ker področje gostinstva in turizma zahteva tesno povezavo in usklajenost med praktičnim delom in uporabo tujih jezikov, zlasti strokovne terminologije, so bili vsi projekti usmerjeni v intenzivno medpredmetno povezovanje med učitelji praktičnega pouka in tujih jezikov ter mentorjem delovne prakse. Vse skupine udeležencev za vsako izmenjavo so bile zato vedno sestavljene heterogeno, tako da so bili v njih zastopani predstavniki vseh treh področij. Priprava je na ta način pomenila izmenjavo strokovnih znanj med udeleženci: učitelji tujih jezikov so na eni strani z ustreznimi gradivi (slovarčki, uporabne fraze) pomagali pri jezikovni pripravi učiteljem praktičnega pouka, na drugi strani pa od njih pridobili informacije o najpogostejših situacijah pri praktičnem delu, kjer je komuniciranje ključnega pomena. Glavni del jezikovne, pedagoške in kulturne priprave pa je potekal v času izmenjave, kjer so učitelji praktičnega pouka utrjevali in pridobivali nova strokovna kot tudi jezikovna znanja v partnerski instituciji (intenzivni tečaj jezika stroke in hospitacije pri urah). Učitelji tujih jezikov so v Španiji usvojili osnove tretjega tujega jezika – španščine in s tem izboljšali svoje komunikacijske sposobnosti, hkrati pa so z aktivnim sodelovanjem pri praktičnem pouku ugotavljali vrzeli v vsebinah in komunikacijskih funkcijah pri svojem poučevanju jezika stroke.

Ugotovili smo, da ustrezna jezikovna priprava udeležencev – učiteljev nejezikovnih predmetov in mentorjev pomeni bolj sproščen pristop k delu v času izmenjave, ki pa je hkrati pokazala, da jezikovne vrzeli niso ovira za uspešno sodelovanje, saj močna vizualna podpora (konkretne situacije na delovnem mestu) in odlično strokovno znanje bistveno olajšata sporazumevanje.

V zadnjih letih se je na spletu pojavilo nekaj odličnih gradiv, ki so prosto dostopna ob brezplačni registraciji in omogočajo dobro individualno pripravo še pred odhodom:

1. The Vocal project (<http://www.vocalproject.eu>) – spletni tečaj z informacijami za vsakdanje življenje in delo (potovanje, namestitve, nujni primeri, družabno življenje, delo) za 13 evropskih držav v 11 jezikih in s kratkimi interaktivnimi vajami v vsakem od 11 jezikov in v angleščini, dodana pa so tudi gradiva za specifična področja: bančništvo, poslovanje, inženiring in turizem.

2. Language Work Placement Toolkit

(http://www.cilt.org.uk/further_and_adult_education/teaching_and_learning/resources.aspx) – gradivo odlikujejo sistematični napotki za vse, ki so vključeni v projekt (dijake/študente, koordinatorje projektov, mentorje delovne prakse v podjetjih in učitelje tujih jezikov).

3. EUROCATERING LANGUAGE TRAINING

(<http://www.eurocatering.org>) – spletni tečaj za področje gostinstva z zbirko več kot 400 audio-vizualno podprtih interaktivnih vaj (The Cloche) in z družabnim portalom (The Tray), ki vsebuje kulturne elemente osmih držav, video prispevke, koristne povezave ter jezikovno mapo za vrednotenje jezikovnih znanj (Eurocatering Language Portfolio).

*Darja Štiherl,
Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje*

Priprava na mobilnost učiteljev – udeležba na študijskem obisku

V mesecu maju je potekal študijski obisk predstavnikov držav EU Nemčije (Ute Steinmetz-Brand), Estonije (Kertu Toniste), Velike Britanije (Linda Hodson), Poljske (Malgorzata Darocha), Francije (Joelle Billard, Michel Lombardo), Češke (Dana Musilova), Nizozemske (Catharina Smeets), Slovenije (Nena Weithauser-Plesničar) in gostiteljice Litve (Elvyra Jankauskiene). Udeležilo se ga je devet predstavnikov, po eden iz vsake države, iz Francije pa sta bila udeležena dva predstavnika. Zastopali so različne institucije (ministrstvo za šolstvo in šport – inšpektorat, zavod za šolstvo, lokalno skupnost, vrtec, osnovne in srednje šole).

Delček srečanja je bil namenjen tudi turistični promociji Slovenije, Ribnice in OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica.

Plesno nadarjeni učenci s svojimi vzgojiteljicami plešejo tradicionalni litvanski ples (Vrtec Kregždute).

Strokovna skupina na osnovni šoli Grazina Radviliškis

Glasbeno nadarjeni učenci igrajo na blok flavte in pojejo.

Glavna tema strokovnega srečanja je bila predstavitev šolskih sistemov držav udeleženk, posebna oz. največja pozornost pa je bila namenjena izobraževanju otrok s posebnimi potrebami, individualizaciji pouka ter pomenu samoevalvacije vseh partnerjev v izobraževanju. Razprava strokovne skupine je potekala v smeri iskanja primerov dobre prakse s področja dela z otroki s posebnimi potrebami, kamor sodijo tudi nadarjeni otroci. Namen srečanja je bil tudi, da se vzpostavijo partnerski odnosi za projekt Comenius.

V okrožju Radviliškis smo obiskali pomembne vzgojno-izobraževalne ustanove: Rehabilitacijski in strokovni center za poklicno usposabljanje, Vzgojno-varstveno ustanovo Zvaigzdute, Osnovno šolo Grazina Radviliškis, Psihološko-pedagoški center Radviliškis, Šolo likovne umetnosti Radviliškis, Gimnazijo Šeduva in oddelke posebne osnovne šole. Srečali smo se s strokovnimi delavci v različnih ustanovah (socialni delavci, socialni pedagogi, psihologi, logopedi), predstavniki učiteljev in drugih strokovnih delavcev šole, z vodstvi šol, učenci in dijaki, predstavniki lokalne in mestne oblasti okrožja Radviliškis.

Srečanje je uspelo tudi zaradi izjemno pozitivnega vzdušja v strokovni skupini in izjemno lepega sprejema predstavnikov države gostiteljice in prebivalcev Litve nasploh.

Priprave na mobilnosti predavateljev

Priprava na mobilnost

Specifično besedišče sem izboljševala na področju EU šolskih sistemov in politik ter otrok s posebnimi potrebami prek EURYDICE, intenzivnega spremljanja TV-programov CNN, SKYNEWS in branja angleške leposlovne literature (izboljševanje pasivnega znanja angleščine). Veliko priprav je zahtevala tudi predstavitev (v sliki in besedi) Slovenije, Ribnice in naše šole. Oblikovala sem (skupaj z ravnateljem šole) strokovno skupino sodelavcev, ki je pripravila predstavitev tega področja in je objavljena na spletni strani naše šole. Pol leta pred ŠO sem ves čas vzdrževala komunikacijo prek elektronske pošte z našo gostiteljico v Litvi.

S strani organizatorice je bilo posredovanih zadosti predhodnih informacij. Teden dni pred ŠO sem vsem udeležencem po elektronski pošti poslala svojo 'osebno izkaznico' v sliki in besedi (poklicno – profesionalno avtobiografijo in osebne podatke) ter predstavitev Slovenije, Ribnice in šole. Vsi udeleženci so predhodno poslano predstavitev lepo sprejeli in pozdravili. Predstavitev šolskega sistema in otrok s posebnimi potrebami s pomočjo predstavitev v PowerPointu (IKT) ter prek ustne razlage sem pripravila v Radviliškisu.

*Nevenka Weithauser-Plesničar,
Osnovna šola dr. Franceta Prešerna Ribnica*

Višja strokovna šola v Novem mestu se že nekaj let vključuje v projekte mobilnosti študentov in zaposlenih na šoli (staff training), letos pa bomo prvič imeli tudi mobilnost za predavatelje, ki bodo predavali na partnerski ustanovi.

Ko izberemo kandidate (po navadi tri do štiri), pripravimo okvirni urnik srečanj, približno dva do tri mesece pred odhodom. Takšnih srečanj je od pet do deset, in sicer nekaj krajših, bolj informativnih, in nekaj daljših, tematsko bolj izčrpnih. Na uvodnih srečanjih opredelimo cilje naše mobilnosti in udeležencem razdelimo konkretne naloge.

Cilji naših usposabljanj so namenjeni področju povezanosti oz. sodelovanju med izobraževalnimi institucijami in gospodarstvom, kar konkretno pomeni, kako načrtujejo, pripravljajo, spremljajo in ovrednotijo praktično izobraževanje študentov v partnerskih podjetjih doma in v tujini. Želeli smo izmenjati izkušnje na tem področju in vnesti primere dobre prakse tudi v naš sistem, ki bi bil lahko tako še boljši.

Ko smo pred nekaj leti začeli z mobilnostmi, so bile naše priprave vedno le zgolj informativne narave, torej bolj povezane z logističnimi težavami, nastanitvijo, dokumenti. Potem pa smo počasi ugotovili, da čeprav s partnersko institucijo sooblikujemo program, še vedno ostaja precej stvari nedorečenih in neopredeljenih. Ko smo namreč prišli v nekatera podjetja, so nam jih sicer prijazno razkazali, vendar se je s tem naš obisk tudi končal, saj jih niso vnaprej obvestili o naših prioritetah, tako da smo morali precej improvizirati. Sčasoma smo natančno oblikovali svoje cilje in jih tudi konkretizirali, tako da smo opisali in našteali svoje prioritete, vprašanja in pomisleke, ki smo jih nato posredovali izbranemu podjetju oz. instituciji. Tako so lažje poiskali podatke, ki so nam jih posredovali ob obisku, oz. so vedeli, da želimo npr. preživeti dopoldne ali dva pri praktičnem usposabljanju študentov ali pri načrtovanju oz. ocenjevanju.

Ko natančno določimo cilje mobilnosti, ni več težko razdeliti zadolžitve udeležencem.

Te obsegajo:

- pripravo osnovnih informacij o deželi in mestu, kjer bo potekala mobilnost (doslej Swansea, Cork in Vilna);
- predstavitev partnerske izobraževalne institucije;
- predstavitev partnerskih podjetij, kjer izvajajo praktično usposabljanje študentov;
- nekaj osnovnih informacij o Sloveniji, Novem mestu, naši izobraževalni ustanovi, sodelovanju z gospodarstvom;
- opis svojega delovnega mesta, sodelovanje s študenti, sistem praktičnega usposabljanja pri nas in možnosti zaposlitve.

Nekaj srečanj je bilo namenjenih tudi jezikovnemu usposabljanju (Wales, Irska).

Sicer pa se dogovorimo tudi, kdo bo vodja skupine, kdo je odgovoren za fotografiranje in kdo piše dnevnik dogodkov.

V okviru Erasmus smo izvedli dve mobilnosti predavateljev z namenom usposabljanja (Irska, Litva); pri tem smo se na Irskem bolj osredotočili na izobraževanje odraslih, v Wales pa smo odšli še v okviru programa Leonardo.

Največ smo se naučili na lastnih napakah in pomanjkljivih pripravih. Tako smo v vsako novo mobilnost šli bolj pripravljeni in bolj organizirani. Če smo šli še v Wales brez zelo konkretnih vprašanj in podatkov, smo odšli v Litvo oboroženi z vsemi potrebnimi informacijami in potem ni bilo več veliko nejasnosti in presenečenj.

*Marjana Pogačnik,
Šolski center Novo mesto,
Višja strokovna šola Novo mesto*

Priprava na mobilnost profesorjev – Študijski obisk norveških knjižnic in strokovnih ustanov

Program obiska smo pripravili s pomočjo podrobne predstavitve norveškega knjižničnega sistema in visokošolskih knjižnic, ki jo je po 71. mednarodni konferenci IFLA leta 2005 v Oslu pripravila ena od udeleženk konference in v letošnjem letu tudi udeleženka študijskega obiska.

V petih dneh smo v Oslu in Trondheimu obiskali šest ustanov. Organizacijo nastanitve in prevozov smo zaupali zunanjemu izvajalcu in plačali z enim računom, sami smo navezali stike s šestimi norveškimi ustanovami, pred obiskom od njih pridobili pisma o nameri in po obisku potrdila o izvedeni mobilnosti.

Delovni jezik obiska je bila angleščina, jezikovna predpriprava ni bila potrebna. Strokovna predpriprava je obsegala študij relevantnih virov o norveškem knjižničnem sistemu in obiskanih ustanovah.

Po končanem obisku smo pripravili obsežno vsebinsko poročilo o norveškem knjižničnem sistemu, obiskanih ustanovah in primerjavo s stanjem v Sloveniji, ga poslali vodstvu Univerze v Ljubljani in vodjem knjižnic univerze ter objavili v Knjižničarskih novicah. Nekaj udeležencev je študijski obisk predstavilo v okviru izobraževanja Novosti v knjižničarstvu v Narodni in univerzitetni knjižnici.

*dr. Mojca Kotar,
Univerza v Ljubljani*

Priprava na mobilnost osebja na področju izobraževanja odraslih

Osrednja knjižnica Kranj se je v letu 2008 vključila v evropski projekt Lifelong Learning for Senior Citizens, v katerem knjižničarji spoznavamo aktivnosti za starejše v Bolgariji, Španiji, Veliki Britaniji, Italiji, na Švedskem, Danskem in v Sloveniji. Projekt je trajal dve leti in se je končal s srečanjem v Varni v Bolgariji v prvi polovici leta 2010. Člani partnerstva obiščejo vse partnerske države, v katerih jim gostitelji predstavijo različne organizacije in aktivnosti za starejše.

S sodelavko Aljošo, ki je koordinatorka tega projekta v naši knjižnici, sva se udeležili četrte mobilnosti, ki je bila organizirana v Exetru, mestu na JV Velike Britanije, in sicer od 14. do 19. septembra 2009. Srečanje je organizirala Exeter Central Library.

Sama priprava je potekala že par mesecev pred tem. Jezikovno sem se izpopolnjevala tudi s predstavitvijo naših dejavnosti za starejše v angleškem jeziku na spletni strani projekta. Tako sem se pobliže seznanila z strokovnim

izrazoslovjem, ki so ga partnerji uporabljali na srečanjih. Na ta način sem spoznala tudi različne aktivnosti, ki jih izvajajo v posameznih knjižnicah oziroma v lokalnih skupnostih, in poimensko tudi ljudi, ki so te aktivnosti predstavljali. Tudi sodelavka, ki je že poznala program mobilnosti, mi je nudila precej pomoči.

Doma sem pripravila predstavitev Slovenije, Osrednje knjižnice Kranj in njene oblike dela s starejšimi. S seboj sva nesli tudi nekaj slikovnega gradiva v zvezi s Slovenijo, Gorenjsko in Kranjem. Na spletu sem poiskala več informacij o knjižnici gostiteljici, njenih dejavnostih in raziskala okrožje Devon, kamor sem bila namenjena. Že v preteklosti sem bila seznanjena z dejstvom, da sta knjižničarstvo in prostovoljsko delo v Veliki Britaniji bolj razvita kot pri nas, tako da sem bila na obisku brez občutka inferiornosti.

Kasneje sem spoznala, da se vsak trud, ki ga vložiš v pripravo, obrestuje in se povrne kot osebna in strokovna investicija.

*Milena Enci,
Osrednja knjižnica Kranj
Pedagoški inštitut*

Priprava na mobilnost osebja v izobraževanju odraslih

V okviru projekta, katerega namen je bil izmenjava dobre prakse sodelovanja s starši ter pridobivanje, nadgradnja znanj in strategij oblikovanja partnerstev s starši in družinami smo izvedli 12 mobilnosti. Partnerji smo prihajali iz Grčije, Latvije, Estonije in Slovenije, vsaka organizacija pa se je ukvarjala s specifično ciljno skupino staršev oz. družin: Estonija (Hea Algus; socialno in ekonomsko ogrožene družine), Grčija (Chrysallis – Close to disability; starši otrok s posebnimi potrebami), Latvija (Centre for Education Initiatives; starši, pripadniki manjšin) in Slovenija (Razvojno-raziskovalni center pedagoških iniciativ Korak za korakom; starši otrok, ki niso vključeni v sistem javne predšolske vzgoje).

Glavni cilj projekta je bil izpeljava raziskave, v katero so bile vključene vse zgoraj navedene skupine staršev in izmenjava vpogledov v dobre prakse na tem področju. V našem primeru smo v raziskavo vključili dva vrtca, ki izvajata program za starše, katerih otroci niso vključeni v vrtec (izvajajo igralne urice s starši in njihovimi otroki, ki niso vključeni v vrtec). Želeli smo identificirati potrebe staršev ter njihova mnenja o zagotavljanju ustreznih pogojev za optimalen razvoj in učenje njihovih otrok.

Posamezniki, ki so se udeležili mobilnosti, so prihajali iz Razvojno-raziskovalnega centra pedagoških iniciativ Korak za korakom in iz različnih vzgojno-izobraževalnih institucij po Sloveniji (3 vrtci, 1 osnovna šola, 1 fakulteta), ki so vključene v Mrežo vrtcev in osnovnih šol, v okviru katere skrbimo za povezovanje teorije in prakse, uvajanje inovacij v pedagoško prakso, kontinuiteto v usposabljanju ter sprotno

medsebojno informiranje in sodelovanje. Kriteriji za izbor udeležencev so bili predvsem vsebinski in so temeljili na podatkih o tem, v katerih okoljih bomo izvedli zbiranje podatkov za raziskavo. Iz teh okolij pa smo nato v mobilnost vključili posameznice, ki so bile v okviru Mreže usposobljene za izvajanje seminarjev in delavnic za vzgojitelje in učitelje, saj smo na ta način zagotovili možnost širjenja izkušenj in spoznanj na druge člane mreže. Srečanja v Latviji so se meseca aprila 2007 udeležile tri predstavnice, srečanja v Grčiji v maju 2008 štiri predstavnice ter srečanja v Estoniji v mesecu maju 2009 pet predstavnic. Vedno smo poskrbeli, da je vsaj en član skupine dobro obvladal angleški jezik in na ta način pomagal udeleženkam, ki so bile v tem manj spretno.

Vse udeleženke mobilnosti so bile vključene v oblikovanje inštrumenta za potrebe raziskave, sodelovale so pri zbiranju in analizi podatkov ter so s prispevki aktivno sodelovale na samih

srečanjih. Vsa komunikacija, dogovori, delitev dela in nalog ter dogovori o časovnih rokih so potekali prek elektronske pošte ali telefona ali pa kot dodatek rednih srečanj, ki sicer potekajo v okviru naše Mreže vrtcev in šol. Priprava na srečanje je temeljila na vnaprej določenem operativnem načrtu za celoten projekt ter posamezna srečanja. V tem okviru so si udeleženke razdelile specifične zadolžitve pri uresničevanju zastavljenih ciljev in nalog in določile roke za izvedbo. Ker tak način povezovanja in načrtovanja že vrsto let uresničujemo v okviru Mreže vrtcev in šol, nismo potrebovali posebnih pripravljalnih sestankov z udeleženci projekta EDIPE. Vedno smo se dogovorili tudi o tem, kako gostitelju z manjšimi pozornostmi predstaviti slovensko kulturo in tradicijo.

dr. Tatjana Vonta in Jerneja Jager,
Pedagoški inštitut, RRCPI KZK

GRUNDTVIG

Evropska konferenca ob 10. obletnici programa Grundtvig Evropsko sodelovanje v izobraževanju odraslih – Načrtovanje prihodnosti

Danska, Kopenhagen, 22.–24.
september 2010

Konferenca Evropsko sodelovanje v izobraževanju odraslih – Načrtovanje prihodnosti je bila tretja v nizu dogodkov na evropski ravni v sklopu praznovanja 10. obletnice programa Grundtvig. Pred tem sta v letu 2010 že bili izvedeni konferenca na temo Poti k vključenosti – krepitev evropskega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja v zaporih in diseminacijska konferenca Grundtvig, desetletje evropskih inovacij v izobraževanju odraslih.

Namen tretjega dogodka je bila razprava o prihodnosti izobraževanja odraslih in programa Grundtvig. Svoje poglede in razmišljanja so prispevali tako predstavniki politike, nacionalnih agencij kot tudi v projektih in mobilnostih sodelujoče organizacije in posamezniki. Slovenijo so na konferenci zastopale predstavnice Ministrstva za šolstvo in šport, Andragoškega centra Slovenije, Zveze ljudskih univerz Slovenije in Cmeplusa.

Več informacij je dostopnih na spletni strani:
<http://ec.europa.eu>.

Vse najboljše, Leonardo!

Belgija, Bruselj, 9. november 2010

LEONARDO DA VINCI

9. novembra 2010 se je v Bruslju odvijalo praznovanje 15-letnice obstoja programa Leonardo da Vinci v evropskem prostoru. Program, ki skrbi za mednarodno sodelovanje in razvoj na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ohranja svoj položaj v družbi evropskih programov na področju izobraževanja in s svojimi cilji ter namenom pomembno prispeva h konceptu vseživljenjskega učenja.

Na prireditvi so poleg visokih predstavnikov evropske komisije, parlamenta in nacionalnih oblasti svoje izkušnje osvetlili tudi predstavniki socialnih partnerjev, regionalnih oblasti, strokovnjaki s področja poklicnega izobraževanja in koordinatorji programov na nacionalnih agencijah. Poleg tega so povabili tudi predstavnike različnih nivojev samih projektov, da predstavijo svoje mnenje o programu. Tako so se predstavili nosilci projektov, sami udeleženci in partnerske organizacije.

Najboljši projekti v evropskem prostoru so bili predstavljeni v skupni brošuri ob tem dogodku in na razstavnem prostoru. Glede na širino udeležencev je bil dogodek tudi priložnost za navezovanje novih stikov, izmenjavo izkušenj in pridobivanje svežih idej za nove projekte.

Več o dogodku si lahko preberete tudi
na spletni strani: http://ec.europa.eu/education/news/news2652_en.htm.

eTwinning kontaktni seminar v Franciji

Francija, Reims, 13.–15. oktober 2010

Med 13. in 15. oktobrom 2010 so eTwinning nacionalne svetovalne službe (NSS) iz Francije, Slovenije in Madžarske organizirale eTwinning kontaktni seminar v mestu Reims v Franciji.

Namen dogodka je bil vzpostavitev partnerskih povezav in projektov različnih tem med francoskimi, slovenskimi in madžarskimi osnovnimi in srednjimi šolami.

Dogodek je bil namenjen vsem, ki jih zanima mednarodno projektno sodelovanje in povezovanje znotraj akcije eTwinning.

Slovenska ekipa

eTwinning Pedagoška razvojna delavnica

Ptuj, 24.–26. september

Cmepius je v vlogi nacionalne svetovalne službe organiziral mednarodno eTwinning pedagoško razvojno delavnico (PDW) z naslovom Naravoslovje & eTwinning.

Mednarodna pedagoška delavnica je bila namenjena vsem učiteljicam in učiteljem naravoslovnih ved (starost učencev od 13 do 19 let), ki se zavedajo pomena uporabe sodobne tehnologije v izobraževalnem procesu in vključujejo to komponento v mednarodne projekte, ter tudi tistim, ki se z akcijo eTwinning prvič srečujejo.

Na delavnici smo gostili 75 udeležencev iz vse Evrope, iz 18 evropskih držav. Delavnica je bila priložnost za spoznavanja eTwinning portala, primerov dobrih praks iz Slovenije in tujine ter priložnost za nove ideje za projekte. Več o dogodku si lahko preberete na spletni strani: www.cmepius.si zavihek Dogodki/Kontakti seminarji/eTwinning PDW Ptuj.

Spoznavanje tradicionalnih slovenskih plesov

Evropsko jezikovno priznanje 2010

Evropsko jezikovno priznanje

Ljubljana, 27. september

Podelitev Evropskega in nacionalnega jezikovnega priznanja za leto 2010 je potekala v Slovenskem šolskem muzeju.

Evropsko jezikovno priznanje, ki sta ga podelili vodja predstavništva Evropske komisije v Sloveniji, gospa Mihela Zupančič, in predstavnica Ministrstva za šolstvo in šport, gospa Andreja Čufer, je prejela Osnovna šola Kapela za Prevajalske igrice pri pouku slovenščine. Nacionalno jezikovno priznanje, ki sta ga podelili predstavnica MŠŠ, gospa Andreja Čufer, in direktorica CMEPIUS-a, gospa Maja Mihelič Debeljak, pa je prejela Osnovna šola Frana Roša Celje za projekt Eko-logičen.

Prioriteti za izbor najboljših primerov dobrih praks, ki ju je za leto 2010 postavila Evropska komisija, sta bili nacionalni komisiji strokovnjakov ob izboru glavna kriterija za dodelitev priznanj. Kljub temu da so na natečaju kandidirali projekti zelo različnih vsebin z raznolikih organizacij, sta prav projekta dveh osnovnih šol najbolj ustrezala prioritetama: učenje jezikov v skupnosti ter znanje jezikov kot priprava na delo.

Podelitev je potekala v sklopu številnih dogodkov, ki so bili organizirani ob evropskem dnevu jezikov. V ta namen je v dopoldanskem času potekala v pasaži Maximarketa jezikovna tržnica, ki se je zaključila z uradno podelitvijo obeh priznanj v Slovenskem šolskem muzeju. Nagrajenkama iskreno čestitamo.

Nagrajenki 2010

Comenius kontaktni seminar

Portorož, 27.–31. oktober

V Portorožu je potekal mednarodni kontaktni seminar programa Comenius–Šolska partnerstva: Education for the environment. Kontaktni seminar je bil namenjen mreženju med predstavniki vrtcev in osnovnih šol (ravnatelji, učitelji ...), ki bi radi sodelovali s podporo programa Comenius, glavna tema pa sta bili skrb in vzgoja za okolje. Prek delavnic so udeleženci spoznali primere dobrih praks iz Slovenije in tujine, osnovali projektno idejo ali pa le izmenjali izkušnje z vidika vzgoje za okolje. Za dobre iztočnice za delo v skupinah pa sta poskrbeli strokovnjakinji, prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj ter prof. dr. Ana Vovk Korže. Predstavljene primere iz Slovenije, program ter galerijo slik si lahko pogledate na spletni strani www.cmepius.si, zavihek Dogodki/Kontaktni seminarji/Comenius kontaktni seminar 2010.

COMENIUS

8. srečanje Erasmus koordinatorjev

Celje, 2. december 2010

ERASMUS

CMEPIUS je organiziral že 8. srečanje Erasmus koordinatorjev vseh slovenskih institucij, ki ga je prijazno gostila Mednarodna fakulteta za družbene in uporabne študije v Celju. Srečanje je potekalo v sproščenem vzdušju. Udeležilo se ga je 55 Erasmus koordinatorjev in drugih, ki so na različne načine povezani z mobilnostjo. Na tokratnem srečanju smo posebno pozornost namenili predstavitvi dela s področja Erasmus praks. Primer dobre prakse s tega področja je predstavila Nuša Žibert iz Biotehniškega centra Naklo. Ker se zavedamo, da je vzpostavitev sistema dela v programu Erasmus zelo pomembna, prav tako pa tudi povezovanje med posameznimi akcijami, je primer dobre prakse na tem področju predstavila Petra Bevek z Visoke šole za dizajn. Udeleženci so lahko dobili vpogled v delovanje drugih institucij in nove ideje, s katerimi bodo premagovali izzive v programu Erasmus.

Predstavitve s srečanja bodo objavljene tudi na spletni strani www.cmepius.si.

8. srečanje
Erasmus
koordinatorjev

Skupinska slika udeležencev kontaktnega seminarja

Mednarodna konferenca Zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter v izobraževanju odraslih

24. in 25. marca 2011

24. in 25. marca vas vabimo na mednarodno konferenco Zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter v izobraževanju odraslih. Konferenco bo CMEPIUS organiziral v okviru projekta QALLL - Quality Assurance in Lifelong Learning programme, ki ga koordinira nacionalna agencija Avstrije. V njem poleg CMEPIUS-a sodeluje še 15 drugih nacionalnih agencij.

Tema dogodka bo zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in izobraževanju odraslih. Poleg nacionalnih in evropskih strokovnjakov bodo na konferenci sodelovali tudi najboljši projekti, ki so obravnavali tematiko zagotavljanja kakovosti, torej bo konferenca odlična priložnost za izmenjavo izkušenj in navezovanje stikov.

Delavnice programa Vseživljenjsko učenje

V mesecu januarju bomo na CMEPIUS-u organizirali delavnice za pogodbenike za celotni program Vseživljenjsko učenje. Delavnice so namenjene podrobnejši predstavitvi akcij, tekočega razpisa, prijavnega postopka in izpolnjevanja prijavnih obrazcev. Datume in lokacije delavnic najdete na naših spletni strani www.cmeplus.si, razdelek Dogodki/Info-dnevi in delavnice/delavnice.

2011

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) VABI K SODELOVANJU v decentraliziranih aktivnostih programa Vseživljenjsko učenje

Z veseljem vas obveščamo, da je bil 27. oktobra 2010 v Uradnem listu Evropskih skupnosti (OJ C 290/10, 27. 10. 2010, str. 13) objavljen razpis programa Vseživljenjsko učenje 2011. Program Vseživljenjsko učenje zajema vse vrste in ravni izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Aktivnosti lahko potekajo v državah članicah Evropske unije, na Islandiji, v Lihtenštajnu, Švici, na Norveškem in v Turčiji ter na Hrvaškem.

Razpis Vseživljenjsko učenje 2011 sestavljajo naslednji dokumenti:

- Javna objava,
- Strateške prednostne naloge,
- Vodnik za prijavitelje (I. Splošna določila, IIa. Sektorski programi in akcije in IIb. Pojasnila po posameznih akcijah),
- Nacionalna pravila za prijavitelje,
- Prijavna dokumentacija.

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletnih straneh nacionalne agencije CMEPIUS:
<http://www.cmepius.si/razpisi/llp11.aspx>.

Razpisna dokumentacija, prednostne naloge in pravila prijavljanja bodo natančneje pojasnjeni na informativnih dnevih, ki jih bo organizirala nacionalna agencija CMEPIUS.

Datumi so objavljeni na spletni strani:
<http://www.cmepius.si/dogodki/info.aspx>.

PODPROGRAM – Prijavni roki za leto 2011

COMENIUS

Nadaljnja izobraževanja in usposabljanja (IST)* – 14. januar, 29. april in 16. september

Comenius asistenti (posamezniki in šole gostiteljice) – 31. januar

Šolska partnerstva – 21. februar

Regio partnerstva – 21. februar

ERASMUS

Intenzivni jezikovni tečaji Erasmus (EILC) – 4. februar

Intenzivni programi (IP) – 11. marec

Mobilnost študentov in osebja – 11. marec

Regio partnerstva – 21. februar

LEONARDO DA VINCI

Mobilnost – 4. februar

Partnerstva – 21. februar

Prenos inovacij – 28. februar

Regio partnerstva – 21. februar

GRUNDTVIG

Nadaljnja izobraževanja in usposabljanja (IST)* – 14. januar, 29. april in 16. september

Obiski in izmenjave za osebje v izobraževanju odraslih* – 14. januar, 29. april in 16. september

Delavnice – 21. februar

Učna partnerstva – 21. februar

Asistenti (posamezniki) – 31. marec

Projekti prostovoljnega dela starejših – 31. marec

Regio partnerstva – 21. februar

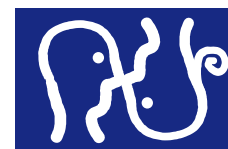
PREČNI PROGRAM

Študijski obiski* – 31. marec, 14. oktober

Regio partnerstva – 21. februar

** Opomba: prijavni rok je vezan na upravičeno obdobje, v katerem se mobilnost izvede.*

1. 1. 2011 sta v program Vseživljenjsko učenje stopili Švica in Hrvaška.

CMEPIUS

Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

Ob železnici 16
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: +386 1 620 94 50
Fax: +386 1 620 94 51
E-pošta: info@cmeplus.si
www.cmeplus.si